

31986L0378

12.8.1986

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 225/40

DIREKTIVA SVETA
z dne 24. julija 1986
o izvajanju načela enakega obravnavanja moških in žensk v poklicnih sistemih socialne varnosti
(86/378/EGS)

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in zlasti členov 100 in 235 Pogodbe,

ob upoštevanju mnenja Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽³⁾,

ker Pogodba določa, da vsaka država članica zagotovi uporabo načela prejemanja enakega plačila za enako delo moških in žensk; ker „plača“ pomeni navadno osnovno ali minimalno plačo oziroma dohodek in katerikoli drug prejemek delavca v denarju ali v naravi, posredno ali neposredno, ki ga prejema od svojega delodajalca v okviru svoje zaposlitve;

ker četudi se načelo enakega plačila uporablja dejansko neposredno v primerih, pri katerih je diskriminacijo mogoče določiti zgolj na podlagi meril enakega obravnavanja in enakega plačila, obstajajo primeri, ko izvajanje tega načela vključuje sprejetje dodatnih ukrepov, ki jasneje opredeljujejo njegov obseg;

ker člen 1(2) Direktive Sveta 76/207/EGS z dne 9. februarja 1976 o izvajanju načela enakega obravnavanja moških in žensk v zvezi z dostopom do zaposlitve, poklicnega izobraževanja in napredovanja ter delovnih pogojev ⁽⁴⁾ določa, da bo Svet za zagotavljanje postopnega izvajanja načela enakega obravnavanja v zadevah socialne varnosti na podlagi predloga Komisije sprejel določbe, ki opredeljujejo njegovo vsebino, njegov namen in ureditve za njegovo uporabo; ker je Svet v ta namen sprejel Direktivo 79/7/EGS z dne 19. decembra 1978 o postopnem izvajanju načela enakega obravnavanja moških in žensk v zadevah socialne varnosti ⁽⁵⁾;

ker člen 3(3) Direktive 79/7/EGS določa, da bo Svet za zagotavljanje izvajanja načela enakega obravnavanja moških in žensk v poklicnih programih in na podlagi predloga Komisije sprejel določbe, ki opredeljujejo njegovo vsebino, namen in ureditve za njegovo uporabo;

ker se mora načelo enakega obravnavanja izvajati v poklicnih sistemih socialne varnosti, ki zagotavljajo varstvo pred tveganji, navedenimi v členu 3(1) Direktive 79/7/EGS, pa tudi v tistih, ki zaposlenim zagotavljajo kakršne koli prejemke v denarju ali v naravi v okviru Pogodbe;

ker izvajanje načela enakega obravnavanja ne posega v določbe, ki se nanašajo na varstvo žensk zaradi materinstva,

⁽¹⁾ UL C 134, 21.5.1983, str. 7.

⁽²⁾ UL C 117, 30.4.1984, str. 169.

⁽³⁾ UL C 35, 9.2.1984, str. 7.

⁽⁴⁾ UL L 39, 14.2.1976, str. 40.

⁽⁵⁾ UL L 6, 10.1.1979, str. 24.

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Cilj te direktive je znotraj poklicnih sistemov socialne varnosti izvajati načelo enakega obravnavanja moških in žensk (v nadaljevanju „načelo enakega obravnavanja“).

Člen 2

1. „Poklicni sistemi socialne varnosti“ pomenijo sisteme, ki jih ne uravnava Direktiva 79/7/EGS in katerih namen je delavcem, najsi bodo zaposleni ali samozaposleni v podjetju ali v skupini podjetij, na področju gospodarske dejavnosti ali v poklicnem sektorju oziroma v skupini takih sektorjev, ponuditi dajatve, ki so mišljene kot dopolnitev k dajatvam, že predvidenim z zakonsko določenimi sistemi socialne varnosti, ali pa kot njihovo nadomestilo, ne glede na to, ali je sodelovanje v takih sistemih obvezno ali prostovoljno.

2. Ta direktiva se ne uporablja za:

- (a) individualne pogodbe,
- (b) sisteme, ki imajo le enega člana,
- (c) pri delavcih z redno plačo za zavarovalne pogodbe, katerih stranka ni delodajalec, neobvezne določbe zaposlitvenih sistemov, ki se ponujajo posameznim sodelujočim in katerih namen je zagotoviti:
 - dodatne dajatve ali pa
 - izbiro datuma, ko bodo začele teči običajne dajatve, ali izbiro med več dajatvami.

Člen 3

Ta direktiva se uporablja za zaposleno prebivalstvo, vključno s samozaposlenimi, osebami, katerih delo je prekinjeno zaradi bolezni, materinstva, nesreče ali neprostovoljne brezposelnosti, in osebami, ki iščejo zaposlitev, ter za upokojene in invalidne delavce.

Člen 4

Ta direktiva se uporablja za:

- (a) poklicne sisteme, ki zagotavljajo varstvo pred naslednjimi vrstami tveganj:
 - bolezni,
 - invalidnostjo,
 - starostjo, vključno s predčasno upokojitvijo,
 - nesrečami pri delu in poklicnimi boleznimi,
 - brezposelnostjo;
- (b) poklicne sisteme, ki zagotavljajo druge socialne dajatve, v naravi ali v denarju, ter še posebno dajatve pokojnin preživelih oseb in družinskih prejemkov, če se dajatve te vrste

dodelijo zaposlenim osebam in tako predstavljajo prejemek, ki ga plača delodajalec delavcu na podlagi njegove zaposlitve.

Člen 5

1. Pod pogoji, navedenimi v naslednjih določbah, načelo enakega obravnavanja pomeni, da ni nobene diskriminacije na podlagi spola, bodisi posredne ali neposredne, še posebno ne glede zakonskega ali družinskega statusa, in zlasti glede:

- obsega sistemov in pogojev za dostop do njih,
- obveznosti glede prispevkov in izračunavanja prispevkov,
- izračunavanja dajatev, vključno s povečanjem zaradi zakonskega partnerja in vzdrževancev, in pogojev, ki urejajo trajanje in obdržanje upravičenosti do dajatev.

2. Načelo enakega obravnavanja ne posega v določbe, ki se nanašajo na varstvo žensk zaradi materinstva.

Člen 6

1. K določbam, ki so v nasprotju z načelom enakega obravnavanja, sodijo tiste, ki temeljijo na spolu, bodisi posredno ali neposredno, še posebno glede zakonskega ali družinskega statusa, zato da se:

- (a) določijo osebe, ki lahko sodelujejo v poklicnem sistemu;
- (b) določi obvezna ali prostovoljna narava sodelovanja v poklicnem sistemu;
- (c) določijo različna pravila glede starosti pri vstopu v sistem ali glede minimalnega obdobja zaposlitve ali članstva v sistemu, ki je potrebno za pridobitev dajatev le-tega;
- (d) določijo različna pravila, razen kakor to določata pododstavka (h) in (i), za povrnitev prispevkov, ko delavec zapusti program, ne da bi izpolnil pogoje, ki mu zagotavljajo odložljivo pravico do dolgoročnih dajatev;
- (e) določijo različni pogoji za dodeljevanje dajatev ali omejevanje teh dajatev na delavce enega ali drugega spola;
- (f) določijo različne upokojitvene starosti;
- (g) prekine zadrževanje ali pridobivanje pravic med porodniškim dopustom ali dopustom iz družinskih razlogov, ki jih zagotavlja zakon ali sporazum in ki jih plačuje delodajalec;
- (h) določijo različne ravni dajatev, razen kolikor ni morda treba upoštevati dejavnikov aktuarskega izračuna, ki se razlikujejo po spolu, pri dajatvah, ki se dodelijo kot določitev prispevka;

- (i) določijo različne ravni prispevkov delavcev;

določijo različne ravni prispevkov delodajalcev pri dajatvah, ki se dodelijo kot prispevki, razen če ne gre za to, da se zneski teh dajatev bolj poenotijo;

- (j) določijo različni standardi ali standardi, ki veljajo le za delavce določenega spola, razen kakor to določata pododstavka (h) in (i) glede zagotavljanja in zadržanja upravičenosti do odložitvi-
vih dajatev, ko delavec zapusti sistem.

2. Kjer je dodeljevanje dajatev v okviru te direktive prepuščeno upraviteljem sistema, morajo ti upoštevati načelo enakega obravnavanja.

Člen 7

Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, da zagotovijo:

- (a) določbe, ki so v nasprotju z načelom enakega obravnavanja in ki so del pravno zavezujočih kolektivnih pogodb, pravil za uslužbenca v podjetjih ali katerih koli drugih ureditev, ki se nanašajo na poklicne sisteme, so nične ali se spremenijo;
- (b) sistemi, ki vsebujejo take določbe, ne smejo biti potrjeni ali podaljšani z upravnimi ukrepi.

Člen 8

1. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se določbe poklicnih sistemov, ki so v nasprotju z načelom enakega obravnavanja, revidirajo do 1. januarja 1993.

2. Ta direktiva ne izključuje pravic in dolžnosti, ki izhajajo iz obdobja članstva v poklicnem sistemu pred revizijo tega sistema, da ostanejo predmet določb sistema v veljavi v tem obdobju.

Člen 9

Države članice lahko odložijo obvezno izvajanje načela enakega obravnavanja pri:

- (a) določanju upokojitvene starosti, zato da se dodeli starostna pokojnina, in pri morebitnih vplivih na druge dajatve:

— do datuma, ko bo v zakonskih sistemih dosežena enakost,

— ali pa najpozneje, dokler te enakosti ne zahteva direktiva;

- (b) pokojninah preživelih oseb, dokler direktiva ne zahteva načela enakega obravnavanja v zakonskih sistemih socialne varnosti v zvezi s tem;

- (c) uporabi prvega pododstavka člena 6(1)(i), kjer je treba upoštevati različne dejavnike aktuarskega izračuna, najpozneje dokler ne poteče trinajstletno obdobje od notifikacije te direktive.

Člen 10

Države članice v svoje nacionalne pravne sisteme uvedejo potrebne ukrepe, da vsem osebam, ki se čutijo prizadete zaradi neuporabe načela enakega obravnavanja, omogočijo vlaganje njihovih zahtevkov pred sodiščem, v kolikor je mogoče šele po tem, ko so izčrpale pravna sredstva pred drugim pristojnim organom.

Člen 11

Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, da zagotovijo varstvo delavcev pred odpustitvijo, kjer je slednja odgovor delodajalca na pritožbo, ki je bila dana na ravni podjetja ali na uvedbo pravnega postopka, in katerih cilj je bil uveljavitev spoštovanja načela enakega obravnavanja.

Člen 12

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje v roku treh let po njeni notifikaciji ⁽¹⁾. O tem takoj obvestijo Komisijo.

2. Najpozneje v petih letih po notifikaciji te direktive države članice predložijo Komisiji vse podatke, ki jih Komisija potrebuje za izdelavo poročila o uporabi te direktive, ki ga Komisija posreduje Svetu.

Člen 13

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 24. julija 1986

Za Svet

Predsednik

A. CLARK

⁽¹⁾ Ta direktiva je bila sporočena državam članicam 30. julija 1986.